

מחקר בינלאומי חדש מנבא זמנים קשים לכלכלת ארה"ב

[צילום]

ארה"ב נפלה מן המיקום ה-15 ל-18 בהגנה על זכויות רכוש השנה לפי מדד זכויות הקניין הבינלאומי - במכון ירושלים לחקר השווקים, המפרסם את המחקר, טוענים כי האפשרות שישראל תבקש להעתיק את המדיניות האמריקנית בתחום הקניין מסוכנת לחוסנו הלאומי

■ ■ ■

ישראל ממוקמת במקום ה-38, יחד עם דרום קוריאה, בוטוצואנה, מאוריטניה וסלובקיה ב"מדד זכויות הקניין הבינלאומי לשנת 2011" של מכון ירושלים לחקר שווקים שפורסם היום (ג', 12.4.11), העוקב אחר מצב זכויות הרכוש האינטלקטואליות והכלכליות ביותר מ-129 מדינות.

למרות שזכויות רכוש אינטלקטואליות (הגנה על זכויות יוצרים, פטנטים ויצירות דומות) השתפרה ביו מהמדד כי הגישה להלוואות ואשראי נחלשה ודירוגה הכולל של ישראל לא השתנה מאז השנה שעבר ארה"ב נפלה מן המיקום ה-15 ל-18 בהגנה על זכויות רכוש השנה. ירידה זאת בהגנה על זכויות הוב

ארגון איחוד זכויות הקניין בארה"ב, קלסי זאהורק, לציין כי "בעוד שארה"ב עדיין נהנית ממצב חזק יר זכויות רכוש, ההתדרדרות האחרונה שלה בדירוג צריכה להיות סיבה לדאגה".

מנהלת מכון ירושלים לחקר שווקים, קורין סאוור, מציינת כי ארה"ב מאבדת נקודות ותאבד גם השקן כלכלית. היא הסבירה כי הסיבות העיקריות לירידה בהגנה על זכויות רכוש בארה"ב נובעות מהתערב שנעשו לאחרונה ברגולציה ובשווקים ובהשתלטות על תחומי עסקים שנחשבו עד לפני זמן קצר כפרט בחוקי ההפקעה ("eminent domain") על-ידי עשרות רשויות מקומיות, בעיקר במדינות ניו-ג'רסי ובק סאוור מציגה מספר דוגמאות למקרים שהובילו לירידה של ארה"ב במדד:

הרשות המקומית בסאן דיאגו, קליפורניה, הכריזה על 700 נכסים פרטיים בשכונת נשיונל סיטי כמתנ סקר אודות הנכסים, זאת על-מנת להפקיעם ולהעביר את השטח לטובת יזם נדל"ן המתכוון לבנות בר הנכסים שאמורים להיהרס נמצא גם מרכז אתלטיקה לנוער אשר הפך חנות נשק שהייתה במקום למו חינוך גופני ועזרה לימודית למאות ילדים עניים. קרלוס בריגן, מייסד המרכז, אמר: "זה הוא הרכוש ע וכשמישהו אחר מגיע ואומר כי רכושך יהרס פשוט משום שהוא מחזיק ברעיונות אחרים לגבי מה שני את הנכס לבעל נכסים עשיר על-מנת שיעשה ממנו כסף... זה מקור הבעיה".

הרשות המקומית במונט הולי, ניו ג'רסי, הורסת בתים השייכים לאזרחים מזדקנים בגילאים 70 עד 0 אפרו-אמריקנים והיספנים, על-מנת להעמיד את השטח לטובת יזמות נדל"ן מפילדלפיה המבקשת לבו ומרכזי עסקים באיזור. הקהילה שנהרסה מנתה בעבר כ-300 משפחות וכ-100 מהן עזבו לאחר שאוי בהפקעת נכסיהן והתחלת הריסות הבתים. דיירים אשר סירבו למכור במחיר הנמוך שהוצע על-ידי ה בתיים ילקחו מהם למרות זאת על-ידי שימוש בחוקי ההפקעה. דיירים רבים עדיין מתגוררים בחדרי לבתים שנהרסו; לא הוצעו להן אפשרויות לדיור במתחם החדש שיוקם ולא כסף בסכומים אשר יאפש בתים אחרים בסביבה.

על-מנת לאפשר לאוניברסיטת קולומביה במנהטן, ניו-יורק, לבנות קמפוס חדש בהיקף השקעה של 3. הוכרז שטח מהארלם כשטח מתפורר על-מנת שניתן יהיה לעשות שימוש בחוקי ההפקעה. המוסיקאי

המתגורר באזור סיפק מבט אחר על ה"התפוררות": הייתה זאת שכונה בה בעלי מוסכים וחניות רכב הרכב שלו לאחר תאונה, והציעו לארגן קונצרט התרמה על-מנת לסייע לו לצאת מקשייו הכלכליים. מדלק הינם שני העסקים הקטנים האחרונים שנותרו בשכונה, המבקשים להמשיך להחזיק בעסקיהם, וקולומביה והרשות המקומית מאיימות להשתלט עליהם.

נתוני הסקירה לגבי ארה"ב - תמרור אזהרה עבור ישראל

קורין סאור אומרת כי הסקירה החדשה צריכה להדאיג אותנו בישראל ומסבירה: "הדאגה לחוזקה הערה"ב מבוססת על הקשר שמראה הסקירה בין מדינות בעלות חוזקה כלכלית לבין אלו בהן יש הגנה הרכוש. הגנה חלשה על זכויות רכוש קיימת בדרך כלל בעולם המתפתח, ומדינות בעלות הגנה טובה רכוש נוטות להיות בעלות הכנסה גבוהה יותר לנפש, והן מושכות יותר השקעות זרות ישירות".

על-פי סאור, "כאשר רשויות משתמשות בחוקי ההפקעה שלא במקרה נדיר בו מגינים על בריאות הצי להשתלט על בתיהם של העניים ועל עסקים קטנים, כדי להעביר את השטח לאנשי עסקים אחרים למכללי, הדבר גורם לאנשים להסס מלהשקיע בפיתוח בבתים ועסקים, זאת בשל חוסר הוודאות ביכול ברכושם לאורח זמן".

הישראלים צריכים להיות מודאגים, אומרת סאור, משום "שאררה"ב מוחלשת תחליש גם את הייצוא ההאף יותר מסוכן מכך, על-פי סאור, היא האפשרות שישראל תבקש להעתיק לישראל את המדיניות הגלשקוע על-ידי פגיעה בזכויות הרכוש. סאור מונה שלוש דוגמאות:

הנכונות של הממשלה והכנסת לשנות את רמות המיסוי שהוסכמו עם מחפשי נפט וגז לאחר שהתגלו מדגימה את חולשת כיבוד התחייבויות הממשלה וזכויות הרכוש. סאור אומרת כי דבר זה לא תוקן, למאיים יותר, בשל הבטחת הממשלה כי ההכנסות הנוספות שיילקחו מן היזמים יועברו לקרן מיוחדת מטרות סוציו-כלכליות.

סאור גם מתייחסת למצבם של ניצולי השואה בישראל, אשר על-פי נייר עמדה של מכון ירושלים לחק מזכויות הרכוש שלהם על-ידי ממשלת ישראל. יותר מ-800 מיליון שקלים שהינם רכושם של הניצולי

המוסדות הכלכליים והתרבותיים של הממשלה, בעוד החברה שהוקמה להחזרת רכוש ניצולי השואה שנתיים לפעילותה רק 5.5 מיליון ש"ח (בשווה ערך ברכוש) ל-10 יורשים מתוך רבים שהגישו תביעו התפתחות מאיימת נוספת הינה לקדם תוכנית שנהגתה על-ידי סטודנטים באוניברסיטה העברית וגור ירושלים, לכפות על זרים בעלי דירות בירושלים להשכיר את דירותיהם לסטודנטים כאשר הבעלים א כזו עלולה להרחיק משקיעים מכל הסוגים מישראל לשנים רבות.

סאור מציינת כי תקנות הממשלה והפגיעות המחלישות את ההגנה על זכויות הרכוש בארה"ב הינן אי הכלכלית בעתיד, והן יהוו איום ליכולת של ישראל למשוך השקעות ולקיים צמיחה כלכלית.

מדד זכויות הקניין הבינלאומי מתמקד בשלושה תחומים עיקריים על-מנת להרכיב את המדד: הסביב והפוליטית; זכויות הרכוש הפיסיית; וזכויות היוצרים והרכוש האינטלקטואלי. הסקירה מדגישה את ה הגדול בין מדינות בעלות הגנה חזקה על זכויות רכוש ולבין אלו החסרות אותה. המדינות הנמצאות ב המדד נהנות מתוצר לאומי גולמי של כ-38,350 אלף דולר לנפש; יותר מכפול מאשר אלו הנמצאות ב של המדד, הנעות בין ממוצעים של 9,316 דולר ל-5,065 דולר ו-אף 4,785 דולר לנפש לשנה.

בראש טבלת ההגנה על זכויות הרכוש נמצאות פינלנד ושבדיה. גליון הציונים של ונצואלה מציב אותה הטבלה.

נוצר: 12/04/2011 | עודכן: 12/04/2011

לחץ כאן להדפסה

